

**CÓMHAIRLE ÁR LEASA: A
THUG PEADAR
UA LAOGHAIRE DHÚINN
FADÓ SA "LEADER"**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649113439

Cómhairle ár leasa: a thug Peadar Ua Laoghaire dhúinn fadó sa "Leader" by Peter O'Leary

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

PETER O'LEARY

**CÓMHAIRLE ÁR LEASA: A
THUG PEADAR
UA LAOGHAIRE DHÚINN
FADÓ SA "LEADER"**

Cómhairle

CÓMHAIRLE ÁR LEASA.

Δ ΤΥΣ
ΔΗ Τ-ΑΤΑΙΡ ΡΕΑΘΑΡ ΗΔ ΛΑΟΞΑΙΡΕ
ΘÚΙΝΗ ΡΑΘÓ ΣΑ "LEADER."

Ξο ηθειμήθ Όια επόσαιρε αρ Δ αναμ.

BRÚN ΔΞΥΣ Ó ΝÓΛΔΙΗ, ΤΕΟΡ.

1 ΜΒΑΙΛΕ ΔΤΑ ΟΙΑΔ :: 1 ΜΒΕΑΙ ΡΕΙΡΣΤΕ

1 ΣΟΡΟΑΙΣ :: 1 ΒΡΟΤΕΛΑΙΡΣΕ.

CÓMHAIRLE ÁR LEASA.

FÁC ÁR SGEIL.

A mhuintir na h-Éireann, a Clanna Saodál amuig agus i mbaile, tá painnt cainte agus le déanamh lib. Ní h-é ár dtuaisrim go dtaitneáil an éinne nó maic le cur agus. Is minic nác i cómhairle a leasa an cómhairle is fearr a taitnean le duine. Is sean focal é go mbion an fírinne fearb. Ac ní págan ran ná gur fíú an fírinne i innéir agus éirteac léi. Tá don nío amáin deimhneac. Sa páipeur nua ro neórfar an fírinne dáois pé'cu taitneáil fi lib ná ná taitneáil.

Seo fírinne. Tátaoi agus éirteac le fada, le daoinib agus le páipeuraib, 'gá fíorféide irteac i ndúr gcluaráib gur ceart éire veit 'n-a náiriún pé leit, agus nác féidir éire veit 'n-a náiriún pé leit go dtí go mbeid déanamh ár nduigte fúinn féin. Slacan fíú an éinne rin agus is dóic le gac duine agus ná fuit aige le déanamh ac a dhrom do tabairt le falla, agus feiceam go mbeid déanamh ár nduigte fúinn féin!

Tá rgeal nác é rin agus le h-innéir dáois ra páipeur nua ro. Tá pé le h-innéir dáois gur 'mó pur a téidean cun náiriún pé leit do déanamh agus do cur 'na fearamh ár a dhunáib féin, i n-éasmuir duigte agus párliméint. Da maic an pur dáinn ár nduigte féin do déanamh, ac ní foláir dáinn leir ár nóra féin do déanamh, ár n-innéirac féin d'oisriú, ár ngnócaí féin do cur cun críce agus cum tairbe, ár n-innéir féin, ár mbéara féin, ár n-gaeóluinn féin, do faotrú agus do cur i bfeiróm agus i ngníomh, do péir acfúinne agus mírniú ár n-aighe féin. Ní le

párlimintí ná le déanamh dlíste a curtar neite de'n t-róipó ran i ngníomh. Ní h-eadó ac ip le neite de'n t-róipó ran a deintear dlíste agus a curtar i bfeidm iad. Ní h-é an dlíste a deinean an náiriún, ac ipé an náiriún a deinean an dlíste. Conur ip féidir do náiriún dlíste déanamh go dtí go mbeid an náiriún ann éirge!

Ní leigearfar an dochar ip luza ar éirinn le blaðman, le bairneac camnte san éiréac, ag déanamh ápmholad ar éirinn, agus ar Saodalaib, 'sá déanamh amac sup uairle rinn a fíolpuid ó'n bfuil ip doirde. Má tá don duine go bfuil d'áil aige i mbláðman de'n t-róipó ran ní sáó dó an páiréur nua go do léirge. Iarraimis oiré-ge, a muintir ná h-éiréann agus a Clanna Saodal, pe'cu iréal ná uaral ríó, pe'cu i mbféid nú i ríoda dáoid, pe'cu glar ná burde ná uairne an vac a tairnean líó, cúl do tabairt fearca le blaðman agus le blaðar agus le teanga liom leó, agus ar luéc reirbír na rúl. Iarraimis oiré agus a tabairt lom díreac ar obair éirgin a déanpó cairde do'n náiriún boct go na h-éiréann, agus san rcaonad ó'n obair go dtí go gcurfar éin éin i.

AN NAMHAIÓ IS MÓ AGAINN.

San ampar ip namhaid mairbdeac agaimn dlíste agus riagaltar Sacran. Ac ip 'mó namhaid nac iad agaimn. Ní h-é dlíste ná riagaltar Sacran a cuiréan fiadaib oirinn ar gcuid airgid, dá luigead é, agus ar n-airgír, agus ar rláinte, agus cuid ar sclainne, do cáiteam le h-óladán. Ní h-é dlíste ná riagaltar Sacran a cuir fiadaib oirinn teanga fairbír, bpiógmar, éiallmár, léirgeanta ar rinreap do cáiteam ar ar mbeul agus an bpiópar béarla ip meara agus ip

boíte fa domhan do glacadh 'na h-ineadh. Is árd é suí na bpaípeuir nSallta ro atá i n-Éirinn aghainn, 'sá fíor-innriint dúinn cad is do na h-eugscóirca móra atá déanta, agus dá ndéanamh, orainn as dlíctid cama Sacran ac is anam a leigean easla d'aon páipeuir acu tabairt amac go dána agus an fíunne d'innriint dúinn fuar le n-ár mbeul, gur rinn féin atá as déanamh na h-eugscóirca is truíme orainn féin, agus gur aghainn féin atá na h-eugscóirca ran do leigear. A Clanna Saodai, agus a muinntir na h-Éireann ní pagard an rgeal ran san innriint fearca. Ta coir érom aghainn le cup i leit na bpaípeuir mDéarla ro atá dá gcup amac agus dá léige i n-Éirinn indiu. Iré an páipeuir poibitíde cómairleac na ndaoine a léigean é. Iré céad ceangal atá ar cómairleac an fíunne d'innriint san rgeal san easla. Má iarraim cómairle ar úine agus go ndéarríó ré liom an rud is dóic leir a tairníó liom i n-ineadh an ruda is cairdeac dom, deinean ré orm an eugscóir is troime ar a cúmar. Sini úireac an eugscóir atá anoir as páipeuiríó Déarla na h-Éireann dá ndéanamh ar poibitídeac na h-Éireann. Larmuic de'n fíor beagán acu, ní h-áil leo focal do ráó ac an focal is fearr a tairníó le luic a léigte, go mór mór leir an méid de luic a léigte atá rairíóir acfúinneac bunúrac. Tá rmaic ar na páipeuiríó Sall-Saodalaíca ro. Ní glacríó an páipeuir nua ro rmaic ó doinne ná ó aon aicme daoine. Is dóca go bfuil ré i n-áirigte dúinn fearg do cup ar a lán. Má tá féin is fearr an t-impear 'ná an t-uaignear. Is fearr fearg 'ná a ríige féin a tabairt do úine a beir as dul ar a amléar. Is fearr fearg 'ná plámár. Is fearr bréagnú agus ráru agus an t-éideac a tabairt san fuarad do úine, 'ná ceangla liom leó tabairt do'n t-é a beir as bpat ar cómairle a leara d'rágail uainn cóm rada agus céirdean ar ngurcal agus ar ucuirgint.

DÍOMHAOINTEAS.

“Ó, a máthair! cuirfid me! cuirfid me!” arsa Dínín le n-a máthair. “Ainú, a Dínín a gnáó óil, cad a leagfid tu?” “Díomhaointear, a máthair!” arsa Dínín, agus le n-a linn rin do cáit ré é féin ar an tcalam ‘n-a fíadnairé. Beata doob ead Dínín agá máthair. Seana garrán react mblian noéag doob’ ead é. Níor éur a máthair aon rmaect riam air, agus ir sean-focal é ná bion an rat ac mar a mbion an rmaect.

Ir ole an galair díomhaointear. Tá an galair ran anoir ar a lán de mhuintir na h-Éireann. Ir gnát leir an bfeap díomhaoin leat-rgéal a beir aige. “Tá an lá inoiu ró fliuc. Ní féidir obair a déanam inoiu;” agus ranan ré ircaig ‘gá fearaó féin. “Tá an lá inoiu ró bpoctasac cun oibre;” agus ríad rinte ar an gclaire é ‘gá ghuanaó féin. “Dá mbead Home Rule againn déanfimid obair. Dá mbead déanam ar nollgite againn féin déanfimid fuc rat agus cat a’r dá eirball, cuirfid an gaeóluinn dá máine in rna rgoileanaib. Fan go mberó Home Rule againn agus déanfimid obair a cuirfid iongna ar an noútaig!”

Tá go bpeág! Ní’l ra éinne rin ac leatrgéal cun díomhaointir. Má tá gaeóluinn agat ní’l aon olige cun tu éorag ar i leobairt. Mapa bfuil rí agat ní’l aon olige ad éorag ar i fogluim. Ní’l ad éorag ac galair Dínín, .i. díomhaointear. Lean leat tamailín eile ar an ndíomhaointear ran agus geallaim duit go mbainfar geit arat. Tá Connrad na gaeóilge ag dul i neartáiré. Tá an tirlac aici agus cuirfid rí an tirlac i bperóm oire. D’fearra duit go móir luige irteac anoir ra n-obair agus an díomhaointear do éroctad ar do gágaib ‘ná an tirlac ran a beir ag

cuairtáic na n-arnaróeaca a gac ar ball. Stac gáar, nímhneac iriáid í, a gac nuair a tíoceir sí ar do ériocan bainirí sí an leirge óioi, geallaim duit é.

Óíomáoinceas.

"Cuir uait an cáinnic rin! Níl leirge ná óíomáoincear orim ac cóm beas a gac acá ort féin, nó b'féoir níor luza. Déanfínn obair, cóm maic le fear, dá bfaigínn an éaoi ar í déanam. Na daoine go bfuil déanam na ndlúghe acu, ir acu acá obair do cur ar bun nó do éor. Ir acu acá láimpeáil an airgí. Ir acu acá an t-riuan 'n-a láim. An obair a curfirí ríad ar ríudal irí a déanfar, a gac irí a maic do cun cinn. An obair ná caicnean leó-ran, ní h-aon maic do daine eile tabairt fúit. Cao ir féoir do daoine déanam gan airgead, gan ériocamaint, gan cumar, gan cómaic! Cao tá i n-gac daine acu ac daine donair! Cé cairbeáirí d'óid an obair! Cé gearrírí amaó í! Cé ríurócaró í! Cé óioirí curairtal airí! Ní beró a gac ac gac fear i n-a donair a g déanam oibre fé leic, i bpaic fé leic, ar cuma fé leic, ar airne fé leic. Cao é an torad ná an cairbe a beró a gac ar ball de bair raóair de'n t-óirí ran! Ní h-aon maic duit beró a g cainnic. Ní buaórad ar veinead ríam de cáinnic ar an bpaicinne. Ní féoir obair náiríánda do déanam gan dlúghe an náiríáin 'gá ceapad a gac 'gá cóirí a gac 'gá ríurí cun cinn. Ní féoir do dlúghe an náiríáin ran do déanam go d'í go mberó an dlúghe ann cuige. I gac ná gá duit beró a g maic fé 'n muinnic acá a g feiceam le Home Rule. Ir maic an ríad obair a gac gá, gan amair, a gac ir oic an ríad óíomáoincear, ac tá ríad focal d'air 'Ir fearr beró óíomáoin 'ná óró-gáic.'"

Tá a lán a labhran mar rin. Tá dá taob ar gac rgeal agus tá daoine ná peicean éiríde ac don taob amháin. Tá don freagra amháin agann le tabairt ar an gcainnt rin tuar. Feud ar an obair atá ar riubal ag Connrad na Saedilge. Do cuirtead an obair rin ar riubal gan feiteam le Home Rule. Tá an obair ag dul ar agaid agus ag dul cun cinn gan cabair gan congnam ó dlige. Ní taitnean an obair le luét na ndlígte déanamh. Ní h-eadó ac do múc-proif an obair le dlige ar maidin dá bfeadóif é! Iy acu atá an tghian ac ní féadán an tghian an obair do córs. Iy daoine gan airgead, gan éiredeamhaint (ra céill 'n-a ndeirir é), gan cumar, gan cóm-aót, a cuir an obair rin ar riubal ar dtair. Tá éiredeamhaint agus cumar agus cóm-aót ra n-obair anoir, bíod ná fuit puinn airgid inti—fór. Tá neite ra traogal iy mó com-aót 'ná airgead. Daoine donair a cuir an obair bíod! Cao é an dlige a rtiúruig iad! Cé díol tuarparal ar an obair. Tá gac duine acu anoir ag déanamh oibre fé leit, i bpaire fé leit, ar aigne fé leit. Ac rin torad agus tairbe go lionmáir ar an obair, ar fuit na n-éireann agus tar lear. Tá gac duine ag obair fé leit ac iyí an obair déadna atá acu go léir 'á déanamh.

Seo ríinne. Dá ndeinead párlimint na Sacran dlige eutais, veic mbliana ó rin, ag cur Connarda na Saedilge ar bun, do teirpad ar an ndlige. Níor euid dlige nam i bferóm i gceart gan coil agus aigne agus inncinn na ndaoine a tugan neart do dlige. Dá gcuirtead na daoine a doil i bferóm do cairpad an dlige doncú leó gan buídead.

Iy ríor an sean focal, "Iy fearr beit díomáoin 'ná droé-ghóac," ac ní ráruigtear an sean focal má veirtear, "Iy fearr beit veag-ghóac 'ná beit díomáoin." Luis irteac agus veim obair nú beid fé tair ort! Veirim leac go mberó!